

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
 Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
 Winnipeg, Man.
 Subscription per year \$4.00
 Telephone: St. John 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
 часопис для робочого людю — виходить два рази на тиждень.
 В СЕРЕДУ І СУБОТУ.
 Видає Створаришене "Українських Робітничих Вістей".
 Передплата на рік \$4.00
 Адреса:
 UKRAINIAN LABOR NEWS,
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

ПАРИЖСЬКА КОМУНА 1871 РОКУ.

— На що вам хочеться дивитись, діти, — каже мати до своїх дітей — на руїни, чи на труни?
 О, на руїни і на труни, мамочко, і на руїни і на труни!
 Ну, так ось що ми зробимо: ми поїдемо перше подивитись на труни... Там вже поховані приваляють так киньбуля.
 Нічого, мамочко, ми візьмемо з собою по кусочку хліба!
 Добре. І еси не дуже втомилася, ми поїдемо дивитись на поклади замість десерту.
 І дівчатка залезли в адони.
 Який гарний портрет буржуазії, намалюваний нею самою.
 О, дівчатко! Ші труни, на котрі ви їдете дивитись, плекаючи в долоні, це — труни народу, того народу, праця которого витворила вашу родину і которого вимордували за те, що він не хотів більше терпіти, щоб його власним долкам приходилося вибирати між голодом, самовбивством і проституцією.

Ари: "Мерці Комуни".
 Завтра, 18. марта буде рівно 52 роки тому, як в Парижі, теперішнім центрі європейської реакції, центрі світових інтриг, заговорів і кровожадного милітаризму, зістала проголошена комуна, влада пролетаріату. Зістала проголошена влада пролетаріату тоді, як самого пролетаріату, в теперішнім його значінні, ще не було.

"Головну масу борців Парижської Комуни дав не велико-промисловий пролетаріат і навіть не пролетаріат взагалі. Головну масу, особливо в перших тижнях комуни, дали розкладаючі ремісничі форми, охоплені процесом пролетаризації. По типу промислових підприємств і по ролі велико-капіталістичних форм Париж на початку 1870 років стояв о много вище за Петербург або Москву 1905—1917 років", пише знаний російський революціонер-письменник Степанов.

І якже повстала комуна?
 "Ніхто не підготував комуни — пише той самий письменник, — ніхто не готовився до неї. Вона явилася несподівано і для ворогів і для прихильників — для послідних, можливо, більшою несподіванкою, чим для перших".

Французька революція 1871 року була третьою революцією у Франції. Перша революція 1789—1799 рр. не була революцією соціальною, хоч в ній брали активну участь малоземельні селяни, ремісники і дрібні службовці. Іх руками нарджуються буржуазія повалила феодалізм і заложила перші підвалини під будову нового суспільства — капіталістичного.

Друга французька революція 1848 року носила вже більше класовий характер, але і вона закінчилася тим, що робітничі повалили у Франції владу великих промисловців і фінансистів на користь середніх і дрібних слів буржуазії, яка, як це звичайно буває, продала дорогу до влади Наполеону III. Цей егіотичний варіант, оточивши себе придворною клікою, довів працюючі маси Франції до розлучливого положення і кожної хвили можна було сподіватися нового революційного вибуху. Щоби спасти свій трон, він, відповівши на інтриги Бісмарка інтригами, довів до війни між Францією і Пруссією. Ця війна закінчилася цілковитим розгромом французької армії і сам Наполеон разом з 70-тисячною армією попав під Седаном в полон — до Прусаків.

Працюючі маси Франції повстали на оборону свого краю, а генерали розкрадали народне майно, рабували армію і зраджували її на кожнім кроці. Коли робітництво Парижа побачило всю зрадничу роботу генералів, воно сформувало в Парижі національну гвардію, в якій наставило своїх офіцерів. Проти тої національної гвардії повстало буржуазне правительтво Тієра і "Національне зібрання". І тоді як пруська армія облягала Париж, Тієр зажадав розоруження національної гвардії. Той самий Тієр, якому революція дала владу, повстав тепер проти революції, як це зробив Керенський в 1917 р. в Росії і зажадав розоруження національної гвардії. Але національна гвардія, яка видержала п'ять місяців облоги Парижа Прусакми, відмовилась здати зброю. Тоді Тієр вислав свою регулярну армію і поліцію, щоби вони розоружили національну гвардію. Але армія перейшла на сторону народу, убивши двох своїх генералів: Лекана і Клемана Тома. І от в той час, як на Париж направились були армія пруської армії і регулярної такти французької, працюючі маси проголосили владу комуни.

Чим була Парижська Комуна 1871 року, читач довідається з нижньої статті, поміщеної на інших місцях в цій числі "У.Р.В."

Тоді як Тієр, Галіфе і ціла зграя генералів, принців, бонапартистів, спекулянтів і "висшої класи" проститутки готова була кожної хвили розирвати на частини тіло парижського робітництва і самої комуни, комуна і національна гвардія, провідну ролу в якій грала части І. Інтернаціоналу, свобідно допустили всім тим генералам, жандармам, шпionaм опустити Париж і дати собі пристановиско в Версалю, під ворітьма Парижа. До Версаля під охорону Тієра і пруської армії пішло з Парижа все лінове і розпусне: фінансисти, злодії, поліціянти, проститутки, попи, все те, що паразитом сиділо на спині працюючих. І у Версалю вся та поганя зробила осередок заговорів проти Парижської Комуни, в тім самім Версалю, який нині є також огнищем світових інтриг капіталістичних хижаків.

Всі спроби версальців розбити Парижську Комуна, зломити опір національної гвардії не повелися, аж доки тодішній диктатор Німеччини Бісмарк не прийшов Тієрови на поміч. Вчерашні вороги подали собі нині руки, коли побачили перед собою класового ворога. Тієр, Француз, побратався з Прусакми Бісмарком, який шойно розбив і ограбив Францію, забрав від неї дві провінції, Алзасцію і Лютарингію, побратався, щоби розбити французьких робітників, повставших проти своїх катів. І Бісмарк вивустив з полону французьку армію, яка не будучи ознакоюлеря зі станом річей, пішла на розказ Тієра проти своїх братів робітників і розірвала на частини їх тіло.

Прикриваючись кличима цивілізації під припльскування Бісмарка і цілої "цивілізованої" європейської буржуазної класи, Тієр зі своїми генералами розпочав в Парижі масову різню. Каміль Пелатан, бувший французький міністер, в своїй книжці описує кровавий тиждень в Парижі після заняття його версальцями. Протягом одного тижня в мію 1871 р. убито 30 тисяч парижських робітників. 40 тисяч арештовано і замкнено на площі Саторі, де величезну кількість вимордувано, а решту засладо на тяжкі муки в тюрми Нової Каледонії. Репресії, розстріли і заслання тяглися аж до серпня, тобто майже ціле літо.

"Самовідречене героїство, — писав К. Маркс в книжці "Горжанацька Війна у Франції, — з котрим весь парижський народ — мужчини, жінки і діти — був ся цілий тиждень після того як версальці адерлися в Париж, відзеркалює величність його діла так само ярко, як і звірські подвиги саддатеки відзеркалюють дух тої цивілізації, якої вони були наємними оборонцями і мстниками. Славна, дійсно, цивілізація, високом завданням якої після закінчення битви було винайти місце, щоб поховати маси трунів убитих нею людей".

18. марта 1871 року зістала проголошена Парижська Комуна а 21. мая того самого року її убито. Але для пролетаріату цілого світа вона жива. Дух Парижської Комуни не умре. Теперішній французький Тієр в особі Пуанкаре підняв свій меч над головою німецького пролетаріату і старається всіма силами запалити новий світовий пожежар. Если він і доконає свого діла, то сам він згорить в тім пожежі, а разом з ним і весь розпусний злодійський інтригантський Париж сучасного Тієра.

А тоді знова воскресне Париж 1871 року і він не буде вже одиноким. Пралор, вибитий з рух Парижської Комуни 1871 р., віднятий комунарні на сході Європи в 1917 році і з ним вони придуть на поміч новим парижським комунарам, яких сучасний Тієр пакує в тюрми.

Парижська Комуна умерла. Але — "Париж-робітників з його комуною завсідги буде славним вішунюм нового світа. Його мученики збудували собі пам'ятник в великій серці робітництва. Його катів вже і тепер історія прибила до ганебного стовпа, від которого їх не будуть в силі відорвати всі молитви їх попів" (К. Маркс).

Робітник.

ДАЙТЕ ДОКАЗИ, ПАНЕ НАЗАРУК!

Нашим читачам відомо вже про те, що перебуваючий тепер в Канаді др. Осип Назарук містить у віденському "Українським Пралорі" свої спомини п. н. "Як виглядає Канада й ми в ній". В тих споминках Назарук пише і про Українські Робітничі Доми. Ми-б нічого не мали проти того, як-би Назарук писав про них правду. Але коли він переходить всякі границі журналістичної етики і з міною "міністра" і "ученого" — бреше, ми уважаємо своїм обовязком забрати в цій справі голос і напитувати публічно Назарукову брехню.

Щоби не бути голосованим і не дати кому підозріння, що ми може даремно чіпляємося Назарука лише тому, що він наш політичний противник, ми наводимо понизше цілий уступ з Назарукових споминків в "Українським Пралорі", в котрім говориться про Українські Робітничі Доми в Канаді. Хай власні Назарукові слова говорять до читача, а не наші. Ось що пише дослівно Назарук в "Укр. Пралорі" з 10. лютого ц. р.:

А на наших (незавжди гарних і великих) "Робітничих Домах" висить крім економічної небезпекі одна, може й більша небезпекі, яка виглядає на — чисто теоретичну. Осьби чия я, що будують наш, українські робітничі дім, гарний, мурований. Треба їх просто подивитись, як вони через стьануться на будову, от хоч би таку, як у Біннінгу, що варта 6000 доларів! Задвожуються, а будують (такаса в нашій організації). Виставили, мейбі справили, образи, бібліотеку — словом, розумні, культурні творці піддали організаційній спли. Скінчили в останніх елх добувають із себе, щоб виналити решту догуду, ізать, агітують, від уст собі я дітам відіавають — а все на свій дм. А як уже дм уряджений цілком, тоді — приходить до них чування і в ім "інтернаціоналізму" домагаються прийняти у члени. Молять: "Адак тут робітничі товариства. Ми також робітники, прийміть і нас". Іх приймають. По якійсь часі чування (се звичайно "Росієне" всякого роду, Жиди, Польки, настоячі Руські і т. н.) значинять доволі динну "дискусію", яка одиак нашим не видіється динною. Та "дискусія" обертається коло закладу: "Чому сей дм має називатися українським?" Наші робітники замість відповісти той заклад, — беруть його поваржи! Не шно не ділає на нашого чоловіка, як теорія. Він спроти неї безсилний. Ця впливово такого одного "закладу" наш чоловік значне крутиться, міниться — словом, як не той стає. А чування далше виключають хаос в його голові менше-більше такою "аргументацією":

"Не байте націоналістами (брр! страшний заклад!) Адак ми всі робітники. І чомуж на нашім Домі має бути написано, що він український? Ну, чому?" Наше робітництво добре знає, чому. Але відповідати на "такий заклад" якось не може, — бо чужа підйоуча теорія говорить йому про "інтернаціоналізм". Своєї теорії нема, хочби своєї зі свого класового становища. Провідники того робітництва очевидно мусять також розуміти всю безсмертність таких "закладів", але — вони хочуть бути, "правовирні". І не відповідають чужим зазлудам, чому "Росієська Советська Федеративна Соціалістична Республіка" не викладе зі своєї назви "Росієська", хоч там живуть і працюють також неросієські робітники. Довіли якийсь навіть у голову не прийшло, говорити про такий ілітизм. Але до наших підступностей з чимсь подібним. І такі прямо принакучуючі дискусії випливають наші робітники — в своїм власнім домі! Річ ясна, що коли одного гарного діла одна з груп тих чування (котрі навіть у Канаді балються в імперіалізм на чужій драні) — матиме принакучу більшість і захотить такий дм у свої руки, — то він, той краваний овод опції української робітничої класи — перейде в чужі руки і як-небудь способом стане жалісним, польським, російським домом. А тоді не буде вже в ній дискусії, чому він так називається. Бо се булоби — знов "націоналізм".

Ой, теоретик нашого соціалізму! Писить теорія, творить її, бо инакше наша робітнича класа буде будувати дом для чування, — зовсім таксамо, як її батьки будували за паншини двори для польських і московських панів. Ріжничі не буде ніякої, хіба та, що давно сидували їх чування до праці на себе — буюм по задній часті тіла, а тепер теорія по мозку, по голові. А що мозок се найбільше чутка части тіла, отже уфери по ним далеко шкідливіші.

Нам жаль дорогого місця в нашій газеті на зацітовання такого довгого уступу з надрукованих галюцінацій Назарука, однак ми зробили це для того, щоби в повній наготі показати беззачинність, підлість і брехливість шановного пана "міністра". Українським робітникам і навіть їх політичним ворогам по цім боці океану ми не думаємо пояснювати, як справа мається з Українськими Робітничими Домами в Канаді, бо ця справа є їм відома. За те для інформації наших європейських читачів, які не знають відносин в Канаді, ми заявляємо на оцім місці слідує:

Наведений-повише цитат з "Укр. Пралора" від слів в першій відступі "А як уже дм уряджений цілком" аж до самого кінця — не відповідає ані одним словом правді. Ціла та писанина не основана ані на однім факті і є видумкою самого Назарука, а тим самим — є чорною брехнюю, на яку може здобутися лише цілковито вилуза з чести людина.

Правда, ми в Канаді привикли вже до всего. Приміром, редактор "Українського Голосу", який був навіть секретарем петлюрівської місії у Вашингтоні, потрафить написати, що на Україні вимордувано і голодом виморено за радянської влади "половину населення (около 25 мільонів людей)". І то пише він це не жартом і якісь гумористичнім кутки, але зовсім серіозно в передовій статті. Певна річ, що такої писанини ніхто серіозно трактувати не буде.

Однак ми ніколи не припльскали, що слідом українських патріотичних "журналістів" в Канаді піде також і Назарук. Будь-що-будь ми Назарука як особистість відіржали троха від иншого патріотичного дрантя, — не тому може, що він "міністер", але просто тому, що він має за собою чистийший рекорд з минувшини, як инші його собрати. Та тепер бачимо, що Назарук нічим не віт від Стецишиних, Кратів і їм подібних.

Та щоби не політичні справи так, як вона є, ми на оцім місці публічно домагаємося від д-ра Осипа Назарука, щоби він

на сторінках віденського "Українського Пралора", в котрім містить свої спомини з Канади, або на сторінках "Українських Робітничих Вістей" — потвердив бодай одним доказом свої виводи в "Укр. Пралорі" з 10. лютого ц. р. про те, що Українським Робітничим Домам в Канаді грозить небезпекі, що вони можуть "попасти в руки "чужинців", або що в тих Домах ведуться бодай подібні дискусії, про котрі пише Назарук.

Таке домагання маємо право ставити хоч-би тому, що Назарук у вступнім слові до своїх споминів з Канади пише, що "Український Пралор" (в котрім ті спомини друкуються) "як одинокий урядовий український орган повинен мати ПРАВДИВІ інформації зі всіх частей світа, де живуть Українці". А далше в тім вступнім слові Назарук просить, щоби його не дають за помилки і неточности, бо він радо спростує у своїй книжці все, на що йому якнебудь звернуть увагу. Отже ми хочемо лише помочи справити Назарукові "помилки і неточности".

Для Назарука лишається тепер одно з двох: або підперти фактами ту часть своїх споминів, в котрій він пише про Українські Робітничі Доми в Канаді, або — її цілком відкликати як невідповідачу дійности.

Колі-ж Назарук не зробить ні одного ні другого, то тим дасть доказ, що він є нічим иншим, лише підлим брехуном, який він став вже тоді, коли без жадного застереження понаписував брехні на Українські Робітничі Доми в Канаді.

За вами слово, пане "міністер"!

НА РОЗПУТТЮ.

(3 нагоди партійного зїзду У.С.Д.П. у Львові.)

Як нам доносять зі Львова, на 18. марта ц. р. скликається там партійний Зїзд У.С.Д.П. До цього зїзду прикована увага всього галицького робітництва. Та не тільки заінтересована у ньому сама Галичина. Обходить цей зїзд і робітників на еміґрації, интересує він і наших товаришів в Канаді і Злучених Державах, не згадуючи вже про пролетаріат Рад. України.

У.С.Д.П. ріжничі ходила дорогоами. Колись за небіжчик Австрії була вона з першу філією П.П.С. П. оновник і теоретик Микола Ганкевич був речником "niepodlegle Polski". Пізніше служили її лідери Австрії. Голова партії Володимир Темницький підчас війни був пресовим референтом австрійського міністерства закордонних справ для української "проблеми". Лев Ганкевич був амбасадором "Союза визволення України" (за німецько-австрійські гроші) в Болгарії, Безпалко амбасадором Василька — Залаянка в Константинополі. По таборах полонених ці "маркєісти" ширили австрійсько-український "патріотизм".

Не стало Австрії. Донцов пішов до Скоропадського. Темницький, оба Ганкевичі і Безпалко до Петлюри. З ним підписували і ужадали польсько-українські "угоди", зрікалися за українську "державність" смердячого клантика східно-галицької землі на користь Польщі (власні слова Льва Ганкевича на засіданні Національної Ради у Львові), але пізніше почали шукати инших богів. Орган У.С.Д.П. "Вперед" не мав ніколи ясної політичної лінії, не тримався твердого класового ґрунту.

Робітництво деморалізувалося. Хитання до П.П.С. до Австрії, до Петлюри, до Польщі, до Петрушевича і т. д. не могло його втримати при партії і воно відходило до Петрушевича, а свідоміше ясно схилилося до комунізму.

Сама У.С.Д.П. була збіговищем найріжнородніших елементів. Не було в ній ясної одної думки а тільки амбіції її провідників. З часом ці амбіції довели до заострення ситуації. Молоді, революційні елементи та старші робітничі-петлюрівці, яким за блага було вже крутарств-провідників, поставили до них енерґічно, Менери стративши під ногами ґрунт, втікли з партії. Орган партії "Земля і Воля" опинився в руках молодших і робітничих.

Від червня м. р. почав цей орган ставати на належний шлях. З часом виробився на справді пролетарську газету і виникнув з нагодована навіть шильд "орган української соціалдемократії".

Менери підняли шум. Демаґогією почали впливати на менше свідомих робітників і цбувати проти неперішної редакції і проводу в партії за "самовільну" зміну напрямку. По краю почалася в організаціях боротьба між самими робітниками. Підступом зуміли довести до цього, що назад в наголову "Землі і Волі" від 7. числа з 11. лютого ц. р. повернено шильд "орган української соціалдемократії". На засіданні ширшої партійної управи, яке відбулося 18. лютого ц. р., счинили робітничі уступивших "лідерів" Льва Ганкевича і Буника роїт.

Тепер У.С.Д.П. знаходиться на розпуттю. Робітники недоволені привєрненням давньої "демократичної" фірми і остро висказують своє негодвання. З другої сторони на зїзд вибирають і "лідери" ратувати свій престиж. Між робітничою опозицією є теж елементи, які забули туди з амбіції та особистих порахунків з "лідерами". Не аби яка трудна ситуація є тепер у краю.

У.С.Д.П. представляє сумний образ. Коли справді пролетарські елементи, які стоять на дійсно класовому, революційному ґрунті, не зуміють пірвати за собою мас — тоді до керми придуть знова давні лідери-макери і повторять дальшу історію митарств і балаясуван. Треба надіятись, що до цього не прийде, що знайдуться ще справді одиниці, які не оглядаючись на ніякі особисті мотиви, поставлять яєно справу, що злюбуть для революційної ідеї робітничі маси і що "Земля і Воля" позбудеться "демократичної" вивіски.

Коліб одначе це не сталося — тоді для революційних елементів, які не на самих тільки словах а на ділі заступають пролетарське визволення, є одна тільки дорога — це вихід з У.С.Д.П. і вступлення до революційної, хотьби й підпольної організації. На розпуттю, вагаючи, довше не можна ні сидіти. Це мусять вони поставити яєно. Цього домагається від них наше робітництво і за це потягне їх до відповідальности.

МИ СПОВНЯЄМО СВІЙ ОБОВ'ЯЗОК.

Перед всевітнім революційним пролетаріатом ми нічим не прогршілися. Коли візьмемо під увагу працю і самопосвяту української робітничої класи на американський континенті, то прийдемо до заключення, що ми, як частина великої всевітньої пролетарської сімі, сповнили свої пролетарські обовязки як слід. Ми ані на йоту не остали позаді у виконанню своїх завдань.

Всі народи земської кулі перероджені не лише кордона-

нами, французькі з "своїми", анґайські з "своїми" і т. д. В Росії і на Україні вельд та сама класова боротьба, що й в усіх инших буржуазних державах. І аж 1917 року вибула година смерті для всіх ворогів робітничої класи бувшої царської Росії.

З вибухом революції в Росії захитався весь капіталістичний світ. Капіталісти кинувся на революційну Росію як дикі звірі. Але скрутили свої карки і мусіли оставити революційний аванґард Росії в спокою. Не з власної охоти полишили всевітні хижакі революційну Росію, але під натиском робітничих дома, які не дозволили їм гуляти по головах своїх братів — революціонерів.

Зі всіх закутін світа було чути голос пригноблених, які казали: "Руди проч від Росії!" Хотяй мова була ріжна, але дух був один.

Вже минуло п'ять років від дня побди Великої Революції на Сході Європи, однак ми ще дальше примушено зводити боротьбу з "своїми" панами і підпанками в Канаді і Злуч. Державах.

Українська буржуазія представляє нас перед темною масою — своєю найголовнішою підпоурою — як "зрадників свого народа", як нищителів культури і цивілізації.

Чому це так? Пануюча класа цілого світа вважає лише себе народом, цивілізацією і культурою. Робітничої класи вона не вважає за народ. Це її сила неї готота, дрань.

Хто з робітників відважився подати себе за члена народа, того зараз морять голодом, саджають до в'язниць, вшанють і стріляють.

Українські наймити буржуазії і собі приписали це слово "народ" і під маскою "народа" торкують шкурою українського робітника. А коли ми хто зверне на це увагу, так вони зараз: зрадник, запроданець і т. д.

Українське робітництво в Канаді і Злуч. Державах вратувало десятки тисяч голодуючих в Радзепубліках від голодової смерті. Воно збрало тисячі доларів на поміч політичним в'язням і взагалі революційній боротьбі в Східній Галичині. Українське робітництво до цім боці океану шлало десятки книжок і брошур на українській мові, чим причинилося до поширення свідомости серед українських працюючих мас.

Українське робітництво в Канаді і Злуч. Державах через своїх органи викрало всі брехні і шкідливі заміри української чорної сотні, котра прибрала собі назву "народ". Чи не є це все "гріхом" проти українського народа, як це нам закладає українська буржуазія?

Такі самі "гріхи" виставляють проти своїх робітників буржуазія всіх инших країв і народів. Та ми робітники, як особіна класа, не будемо звертати уваги на явмент і оскаржування нас зі сторони буржуазної класи. Ми маємо витичену одну і лише одну дорогу — дорогу до повалення капіталізму і освободження всієї працюючої класи.

"Хай ми прокляті і світом позабуті", ми йдемо вперед аж до світлої перемоги і будемо держатись в боротьбі з ворогом, "а шість всіх прийде аж по наших кістках".

Симонівгерлиць.

Поліція в чеськім парламенті. ПРАГА, 9. марта. — Чехословацький парламент був вчєра видовищем бурливих сцен. Безпосередню причиною заборонено було внесення реакційного законопроекту "в справі охорони республіки перед ворожими політичними партіями", маючого на цілі закриття комуністичної партії. Комуністичні послі підняли рішучий протест проти такого законопроекту, що дало привід до рукокладної боротьби в парламенті. Для привєрнення порядку предсідатель парламенту поклякав поліцію.